Technische Raadsvragen Programmabegroting 2027

Beste leden van de raad,

Afgelopen week heeft u uw technische vragen over de programmabegroting 2027 kunnen indienen bij de Griffie. Net als bij de vorige programmabegroting hebben wij uw vragen weer gebundeld in bijgaand document.

Wij vertrouwen erop u hiermee van dienst te zijn geweest.

Met vriendelijke groet,

N.A. van de Nadort
Burgemeester gemeente Waadhoeke

J.K. IJkema
Gemeentesecretaris

Vraag 1

SAM

Pagina 21:
Ten aanzien van de preventie fysieke veiligheid: ik mis de aanpak sociale veiligheid voor vrouwen, dus de aanpak van de onveilige plekken in de gemeente (volgens onderzoek Pointer); Kent de gemeente deze plekken en is er een aanpak (hoe en tijdsplanning) in uitvoering?

Antwoord:
Het uitgangspunt voor gemeente Waadhoeke is om onveiligheid in algemene zin en daarmee onveilige plekken aan te pakken. Hierbij wordt geen onderscheidt gemaakt tussen onveilige plekken voor vrouwen of andere doelgroepen. De gemeente vraagt inwoners om overlast en onveiligheid te melden. Gemeente Waadhoeke stimuleert dit met een communicatiecampagne.

Vraag 2

SAM

Pagina 22 Begroting – Beleidsindicatoren - Verwijzing HALT jongeren
Hier staat bij Waadhoeke dat er 14 jongeren per 1000 worden verwezen naar Halt maar landelijke trend is 10 per 1000. Is er een verklaring voor het hogere aantal in Waadhoeke? En is dit incidenteel of zien we een structurele trend?

Antwoord:
Er is geen eenduidige verklaring te geven voor dit hogere aantal. Als er een vergelijking wordt gemaakt met voorgaande jaren valt op dat de cijfers per jaar wisselend zijn. Op dit moment is er geen sprake van een structurele trend.

Vraag 3

SAM

Pagina 22 Begroting – Beleidsindicatoren - Vernielingen
Hier staat bij Waadhoeke dat er 4,6 jongeren per 1000 verantwoordelijk zijn voor vernielingen tegenover 3,4 landelijk. Is er een verklaring voor het hogere aantal in Waadhoeke? En is dit incidenteel of zien we een structurele trend?

Antwoord:
Er is geen eenduidige verklaring te geven voor dit aantal. Op dit moment valt uit de cijfers ook niet te herleiden of er sprake is van een structurele trend.

Vraag 4

SAM

Pagina: 23 Elektrisch rijden
Het aandeel elektrische auto's groeit en worden meer betaalbaar voor particulieren. Daarmee zal ook de vraag naar de benodigde laadvoorzieningen toenemen. Een enorme opgave. Via de Nationale Agenda Laadinfrastructuur (NAL) werken partijen samen aan het waarmaken van deze opgave. In Fryslân zoeken gemeenten de samenwerking met OVEF om de laadcapaciteit in de openbare ruimte te vergroten
Is netcongestie hier ook aan de orde? Extra inzet geld om dit eerder op te lossen?

Antwoord:
Ja, netcongestie is, en zal ook in de nabije toekomst, een probleem kunnen zijn voor het aanvragen voor een aansluiting van laadpalen. Dit is wel per gebied verschillend. Inzage in waar wel ontwikkelingen mogelijk is en waar niet hebben wij als gemeente niet beschikbaar. Die conclusie wordt door Liander gemaakt. Met de prioritering staan laadpalen niet hoog op de lijst en zal de beschikbare capaciteit verdeeld worden onder aansluitingen met een hogere prioriteit. Extra middelen vanuit de gemeente lossen de netcongestie in een bepaald gebied helaas niet op.

Vraag 5

SAM

Pagina: 24 Nieuwe mobiliteit
Er zijn en worden nieuwe voertuigen ontwikkeld, denk aan snelle e-bikes en elektrische steps. Hierbij is het zoeken naar de juiste plaats op de weg. Daarnaast is het parkeren van de nieuwe voertuigen ook nog een uitdaging.
Opmerking: welke acties en beleid passen we hiertoe dan?

Antwoord:
We richten wegen zoveel als mogelijk in conform de CROW normen (conform de uitgangspunten van de Mobiliteitsvisie), doen het nodige aan voorlichting/verkeerseducatie en leveren op basis van het jaarlijks werkbudget maatwerk als het gaat om (kleine) aanpassingen.

Vraag 6

SAM

Bladzijde 34 Begroting – Beleidsindicatoren - Banen
Hier staat bij Waadhoeke dat er 615 banen per 1000 inwoners zijn tegenover 859 landelijk. Kan dit verschil nog iets meer worden geduid?

Antwoord:
Het aantal banen per 1.000 inwoners van 15 tot en met 64 jaar ligt in Waadhoeke met 615,5 onder het landelijk gemiddelde van 858,8. Dit betekent niet dat de arbeidsparticipatie van inwoners in

dezelfde mate lager is. De indicator telt banen naar de plaats waar deze zijn gevestigd. Een deel van de inwoners werkt buiten de gemeente, onder meer in de omliggende werkgelegenheidscentra Leeuwarden en Harlingen. Daarnaast kent Waadhoeke relatief veel kleine bedrijven en zelfstandigen en minder grote, arbeidsintensieve werkgevers. Dit blijkt ook uit het gegeven dat het aantal bedrijfsvestigingen relatief dicht bij het landelijk gemiddelde ligt, terwijl het aantal banen duidelijk achterblijft. De cijfers passen daarmee bij het karakter van Waadhoeke als woon- en ondernemingsgemeente binnen een bredere regionale arbeidsmarkt.

Vraag 7

SAM

Pagina 39:
het absoluut verzuim bedraagt 11,6 per 1000 inwoners; hoe krijgen we dit omlaag? Het absoluut verzuim is aan de hoge kant. Wat is hiervan de reden en wat gaan we eraan doen? Dit is eerder geanalyseerd, blijft de situatie gelijk?

Antwoord:
Het hoge absoluut verzuim heeft deels te maken met het aantal Oekraïense en Syrische leerlingen, waarbij het relatief lang kan duren voordat deze kinderen zijn ingeschreven op een passende plek. Daarnaast is er een relatief grote groep leerlingen die vanwege psychische en/of lichamelijke problemen niet naar school kan. Ook hebben sommige speciaal onderwijsplekken wachtlijsten waardoor leerlingen niet op een school geplaatst kunnen worden.

Om absoluut verzuim terug te dringen wordt ingezet op preventie. De leerplichtambtenaren sluiten aan bij zorg-overleggen op scholen waar docenten, schoolmaatschappelijk werk en jeugdzorg aanwezig zijn. Inzet is de schoolaanwezigheid te vergroten. De preventieve inzet van de leerplichtambtenaar bestaat ook uit het toetsen of wet- en regelgeving of dat een bemiddelende rol nodig is tussen ouders en school. Daarnaast neemt Waadhoeke deel aan Doorstroompunt Friesland Noord. Vanuit deze regionale samenwerking worden jongeren, die dreigen uit te vallen, actief begeleid naar passend onderwijs, een opleiding of een ander passend ontwikkeltraject. Sinds 1 augustus van dit jaar is de leerplichtambtenaar bovendien werkzaam binnen de gemeente Waadhoeke. Hiermee zijn de lijnen met het Gebiedsteam kort en zijn de mogelijkheden voor vroegsignalering versterkt.

Vraag 8

SAM

Pagina 48:
er is sprake van nieuwe inkoop Jeugdzorg: hoe krijgen we die stevige, lokale gebiedsteams? Hoe wordt er geïnvesteerd in de relatie met de huisartsen. Wat is de huidige status van het landelijke registratiesysteem Zorgaanbieders?

Antwoord:
Onze lokale gebiedsteams gaan vaker de toegang, regievoering en afstemming organiseren, terwijl specialistische zorg regionaal wordt ingekocht. De nieuwe inkoop jeugdhulp 2028 biedt de mogelijkheid om bepaalde producten zelf in te kopen en lokaal te organiseren.

We hebben een accounthouder POH aangesteld. Onze accounthouder is in gesprek met de huisartsen en aangesloten bij de regionale werkgroep praktijk ondersteuner huisartsen (SDF), waar uniforme afspraken worden gemaakt met de huisartsen om tot eenduidig beleid te komen.

Het Landelijk Register Zorgaanbieders ondersteunt toezicht, contractmanagement en toelating van aanbieders. De huidige status van het landelijke registratiesysteem is dat we werken met de Wet bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur (BIBOB)). BIBOB zetten we in als instrument om te onderzoeken of er integriteitsrisico's bestaan bij organisaties waarmee wij zaken (willen) doen. Voor de Friese inkoop betekent dit dat gemeenten minder afhankelijk worden van afzonderlijke uitvragen aan aanbieders, omdat steeds meer basisinformatie landelijk beschikbaar is. Doel is te voorkomen dat overheidsgeld of overheidsopdrachten terechtkomen bij partijen die betrokken zijn bij fraude, witwassen of andere criminele activiteiten.

Vraag 9

SAM

Pagina 52:
Energie-armoede: zijn de inwoners in Waadhoeke die dit betreft in beeld, en zo ja, hoeveel zijn dat? Hoe gaat de Gemeente zorgen dat deze mensen actief in beeld komen, zich melden en geholpen worden?

Antwoord:
Energiearmoede komt ook in Waadhoeke voor. Het betreft zo'n 14,9% van de huishoudens in Waadhoeke, waarvan het grootste deel van het percentage sociale huur betreft. Monitoring vindt plaats via DASHBOARD - Energiearmoede - Waadhoeke DASHBOARD - Energiearmoede - Amersfoort. Daarnaast hebben wij afgelopen jaar data mogen ontvangen van het Tijdelijk Noodfonds Energie. Iets meer dan 300 huishoudens hadden aanspraak gemaakt op dit noodfonds. Zo krijgen wij steeds beter in beeld waar energiearmoede zich bevindt.

Al jaren zetten onze energiecoaches zich in om mensen met energiearmoede te voorzien van energiebesparende maatregelen. Daarnaast is er een witgoedregeling om energieslurpende apparaten zoals koelkasten te kunnen vervangen voor energiezuinige apparaten.
Daarnaast is er regelmatig contact met de vroegsignaleerders. Ook de lokale energiecoöperaties zijn actief bezig met dit onderwerp. Zo organiseren zij (veelal in samenwerking met de gemeente) aanbelacties of sturen ze een fixteam op pad om energiebesparende maatregelen aan te brengen. Ten slotte is er een provincie-brede Community of Practice waar wij bij zijn aangesloten.

Vraag 10

SAM

Pagina 54:
ad crisisbed (acuut tijdelijk verblijf) : Hoeveel bedden zijn er nu?

Antwoord:
Voor jongeren zijn regionaal acht crisisbedden gecontracteerd: zes voor Jeugd & Opvoedhulp en twee voor de jeugd-GGZ.
Voor de Wmo hebben we als gemeente zelf geen cirisplekken. Op provinciaal niveau hebben we afspraken gemaakt over het gebruik van cisisplekken, aangeboden door zorgaanbieders (op basis van beschikbaarheid).

Vraag 11

SAM

Pagina 55:
inwoners die 18 jaar worden ondersteunen: Hoe?

Antwoord:
Jongeren en ouders of verzorgers worden via verschillende informatiekanalen (in afstemming) geïnformeerd over wat (en hoe) er vanaf het 18e levensjaar geregeld moet en kan worden. Denk hierbij aan zorgverzekering, het voorbereiden op zelfstandig wonen etc.
Jongeren met een zorgindicatie worden vanuit drie wetten van het Sociaal Domein vanaf hun 16e voorbereid en ondersteund naar zelfstandigheid.

Vraag 12

SAM

Pagina: 57: Tabel Beleidsindicatoren
Lopende reintegratievoorzieningen Per 10.000 inwoners 269,4 217,8
Opmerking: hier zitten we hoog. Hoe kan dat en wat kost het?

Antwoord:
Een re-integratievoorziening heeft als doel de afstand tot de arbeidsmarkt van een inwoner te verkleinen, zodat de inwoner (op de lange termijn) betaald werk kan verrichten. De afwijking van het aantal re-integratievoorzieningen ten opzichte van het landelijk gemiddelde is niet direct verklaarbaar. Het bieden van een voorziening is namelijk maatwerk: de capaciteiten en omstandigheden van de inwoner bepalen welke voorziening wordt ingezet. De kosten voor re-integratie, zoals de kosten van de inzet van re-integratietrajecten bij Pastiel, worden opgenomen in de begroting van De Dienst. Zo staat in de primitieve begroting 2027 van De Dienst vermeld dat de kosten voor arbeidsparticipatie via Pastiel € 833.622 euro bedragen.

Vraag 13

SAM

Pagina 60:
Welzijn op Recept: welke HA praktijken nemen nu deel (en welk percentage is dat van WH?)

Antwoord:
Op dit moment nemen vier huisartsenpraktijken deel aan Welzijn op Recept: de drie huisartsenpraktijken in Franeker (Het Bolwerk, Zwager en Siemensma en Heeres en De Groot) en Waadsicht in Sexbierum en Tzummarum. Daarmee is de regio Stad volledig gedekt. Deze vier deelnemende praktijken vertegenwoordigen ongeveer een derde van het totale aantal huisartsenpraktijken in de gemeente Waadhoeke, waar in totaal dertien huisartsenpraktijken gevestigd zijn.
In de komende jaren verschuift de aandacht van het opdoen van ervaring met de aanpak naar het verder uitbreiden, borgen en doorontwikkelen van Welzijn op Recept.

Vraag 14

SAM

Pagina 82:
reclamebelasting is aangepast recentelijk toch?: is dat wel financieel vertaald?

Antwoord:

De raad heeft op 8 oktober 2026 ingestemd met het voorstel. Dit is nog niet vertaald in de begroting 2027.

Vraag 15

SAM

Bladzijde 6 van de 1e begrotingswijziging.
Voorbereidingskosten Huisvesting Buitendienst. Hieronder de tekst die er staat.
Bedrag 2027 € 360.000 en voor 2028 € 405.000

De tekst die er bij staat is de volgende:
Binnenkort zal er een advies komen over nieuw- of verbouw of eventuele herallocatie van de locaties van de buitendienst. Aangezien het hier om een grote investering zal gaan en het uitgangspunt circulair bouwen is, wordt voor 2027 en 2028 een budget voor voorbereidingskosten aangevraagd. Circulair bouwen vraagt om een vroege verkenning samen met een aannemer van voorraden op de markt. Met dit voorbereidingsbudget kan in 2027 en 2028 met een aannemer een bouwteam worden opgezet. De aanvraag voor 2028 komt terug in de kadernota 2028-2031.

Vraag: Graag een globale uiteenzetting waar deze bedragen voorstaan. Als we de tekst lezen lijkt het vooral voorbereiding en verkenning. Graag nadere uitleg.

Antwoord:
Om de ambities voor duurzaam en circulair bouwen zorgvuldig, haalbaar en financieel beheerst uit te werken, wordt voorgesteld een voorbereidingskrediet beschikbaar te stellen. Hiermee kan in een vroeg stadium een aannemer, bijvoorbeeld via een bouwteam, worden betrokken bij het ontwerp en de materiaalkeuzes. Deze aanpak biedt tijdig inzicht in kosten, uitvoerbaarheid, beschikbaarheid van hergebruikte en biobased materialen en mogelijke risico's. Hoewel dit aan de voorkant extra (financiële) inzet vraagt, verkleint het de kans op kostbare ontwerpwijzigingen, vertraging en onverwachte uitgaven tijdens de uitvoering. Het voorbereidingskrediet vormt daarmee een noodzakelijke investering om te komen tot een realistisch en bestuurlijk verantwoord uitvoeringsvoorstel en -besluit.

Vraag 16

SAM

Programma 4 blz 168 Lasten en Baten 2030
De lasten en Baten bij Programma 4 Economie in 2030 zijn Lasten 4214 en Baten 3349.
Dit is in vergelijk met de andere jaren substantieel hoger. Kan hier nog een toelichting over worden gegeven waarom 2030 zo onevenredig stijgt?

Antwoord:
In dit programma zijn de volgende taakvelden opgenomen:
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen
3.4 Economische promotie

Onder taakveld 3.2 valt de grondexploitatie voor bedrijventerreinen waarbij de lasten en baten per jaar schommelen. In dit geval wordt er in 2030 € 2,7 miljoen aan vooral lasten voor het bouwrijp maken van Kie 2 verwacht. De verrekening van het saldo grondbedrijf met de balanspost voorraden wordt als bate geraamd.

Vraag 17

SAM

Programma 9, kwaliteitsborging bouwen
Wat was het effect op de formatie en verschuiving in taken binnen het team op het moment dat de kwaliteitsborging wegviel bij de gemeente?

Antwoord:
Met de inwerkingtreding van de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb) is een deel van de technische toetsing en het toezicht op bouwwerken in gevolgklasse 1 verschoven van de gemeente naar de kwaliteitsborgers. Voor VTH heeft dit niet geleid tot het wegvallen van werkzaamheden of een vermindering van de formatie, maar is er sprake van een verschuiving van werkzaamheden

binnen VTH. Toezicht blijft onverminderd noodzakelijk, maar richt zich meer op de ruimtelijke aspecten van een bouwplan en op de taken die onder de verantwoordelijkheid van de gemeente zijn gebleven. Ook het uitzetten van woningen blijft een gemeentelijke taak.

Vraag 18

CDA

Pagina 12
Programma 1 – Bestuur en ondersteuning: Welke concrete resultaten moeten de intensivering van lobby en regionale samenwerking in 2027 opleveren en hoe worden deze gemeten?

Antwoord:
De opbrengsten van een meer gerichte lobby zijn niet direct kwantificeerbaar te meten. Wel verwachten we hierdoor beter in staat te zijn nieuwe kansen te signaleren en te benutten.
Op het terrein van regionale samenwerking streven we er onder meer naar om binnen het NPVR een regioplan en uitvoeringsagenda op te leveren. Daarnaast verwachten we via Europese samenwerking deel te nemen aan nieuwe Europese calls (projecten) en via het Fries Programma Waddenkust een subsidieaanvraag in te dienen binnen het Investeringskader Waddenfonds.

Vraag 19

CDA

Pagina 14
Programma 1 - Bestuur en ondersteuning: Welke verbeterpunten uit het klanttevredenheidsonderzoek 2026 worden in 2027 uitgevoerd en welke middelen zijn daarvoor beschikbaar?

Antwoord:
De uitkomsten van het klanttevredenheidsonderzoek 2026 (nulmeting) zijn nog niet beschikbaar. Na afronding van het onderzoek worden de resultaten geanalyseerd en gebruikt om verbetermaatregelen voor 2027 te bepalen. Daarbij wordt gekeken naar zowel direct uitvoerbare verbeteringen als onderwerpen die om nadere verdieping vragen. Voor de doorontwikkeling van de dienstverlening in het algemeen is primair € € 24.450 begroot. Inzichten uit het eerder uitgevoerde telefonische bereikbaarheidsonderzoek zijn gedeeld met de managers. Teams kunnen verbeteracties bepalen en uitvoeren op basis van de ontvangen feedback.

Vraag 20

CDA

Pagina 14
Programma 1 - Bestuur en ondersteuning: Welke verbeterpunten uit het klanttevredenheidsonderzoek 2026 worden in 2027 uitgevoerd en welke middelen zijn daarvoor beschikbaar?

Antwoord:
De uitkomsten van het klanttevredenheidsonderzoek 2026 (nulmeting) zijn nog niet beschikbaar. Na afronding van het onderzoek worden de resultaten geanalyseerd en gebruikt om verbetermaatregelen voor 2027 te bepalen. Daarbij wordt gekeken naar zowel direct uitvoerbare verbeteringen als onderwerpen die om nadere verdieping vragen. Voor de doorontwikkeling van de dienstverlening in het algemeen is primair € 24.450 begroot. Inzichten uit het eerder uitgevoerde telefonische bereikbaarheidsonderzoek zijn gedeeld met de managers. Teams kunnen verbeteracties bepalen en uitvoeren op basis van de ontvangen feedback.

Vraag 21

CDA

Pagina 20
Programma 2 – Veiligheid: Welke extra capaciteit en middelen zijn nodig voor de uitbreiding van openbare orde en veiligheid en waar zijn deze in de begroting opgenomen?

Antwoord:
Specifiek voor de aanpak van ondermijning is recent het verdiepend onderzoek naar ondermijning in de regio Noord West Fryslân opgeleverd (Van der Torre, 2026). In de aanbevelingen vanuit dit onderzoek staat beschreven dat voor de uitvoering van de aanpak ondermijning 2 fte OOV-adviseurs en 2 fte BOA’s nodig is. Naast ondermijning zijn er bij het team openbare orde en veiligheid (OOV) nog vele andere onderwerpen ondergebracht. Denk aan de crisisorganisatie, jaarwisseling, mensenhandel en radicalisering. Naast capaciteit is het wenselijk om een budget beschikbaar te stellen waarmee het team OOV zelfstandig keuzes kan maken binnen het werkveld. Denk hierbij aan het opzetten van voorlichtingsmomenten voor inwoners of het beschikbaar stellen van budget om een complexe casus in beweging te krijgen.

In het collegeprogramma is voor 2027 een structurele uitbreiding van de OOV-capaciteit van 1 fte opgenomen zodat gestart kan worden met een aantal van de gedane aanbevelingen. Besluiten over verdere prioritering rondom capaciteit worden meegenomen richting de kadernota en begroting van 2028.

Vraag 22

CDA

Pagina 19
Programma 2 – Veiligheid: Wanneer wordt de Wet Parta volledig geïmplementeerd en welke organisatorische en financiële gevolgen worden daarbij verwacht?

Antwoord:
Zowel op landelijk als op (sub)regionaal niveau zijn er gesprekken over de uitwerking van de wettelijke kaders van de wet Parta en een bijbehorende (pragmatische) werkwijze. Op dit moment wordt er door het team OOV al geïnvesteerd in de aanpak van radicalisering. De huidige werkwijze verschilt niet enorm met de voorgeschreven werkwijze vanuit de wet Parta. Wel wordt het noodzakelijk om ondersteunend aan dit proces een softwarepakket te gebruiken. Welke pakket en welke kosten daar aan verbonden zijn is nog onduidelijk.

Vraag 23

CDA

Pagina 23
Programma 3 - Verkeer, vervoer en waterstaat: Welke concrete doelstellingen, indicatoren en streefwaarden worden gehanteerd om in 2027 en de jaren daarna vast te stellen in hoeverre de verkeersveiligheid daadwerkelijk is verbeterd?

Antwoord:
Er is bij de Mobiliteitsvisie een risico-analyse gedaan. Verkeerveiligheid en de fietser zijn de belangrijkste thema's uit de Mobiliteitsvisie. Veel maatregelen die in de Mobiliteitsvisie zijn opgenomen vloeien voort uit deze risico analyse en dragen dan ook bij aan de verkeersveiligheid.

Vraag 24

CDA

Pagina 25
Programma 3 - Verkeer, vervoer en waterstaat: Op basis van welke objectieve criteria wordt bepaald welke wegvakken van 80 km/uur en 60 km/uur worden afgewaardeerd of waar de fietsroute wordt aangepast, en hoe verhoudt deze prioritering zich tot de huidige Mobiliteitsvisie en het Strategisch Plan Verkeersveiligheid 2030?

Antwoord:
De basis hiervoor is de Mobiliteitsvisie, de uitgevoerde risicoanalyse en ambities geformuleerd in hoofdstuk 4 van de Mobiliteitsvisie. Deze risicogestuurde aanpak sluit goed aan bij de uitgangspunten van het SPV 2030.

Vraag 25

CDA

Pagina 25
Programma 3 - Verkeer, vervoer en waterstaat: Welke uitgangspunten, planning en financiële kaders worden meegegeven aan het in 2027 op te stellen integrale mobiliteitsplan voor Franeker, en hoe worden de ontwikkelingen rond Bloemketerp, de Alvestêdewyk, Kie II, parkeren en vrachtverkeer daarin in samenhang afgewogen?

Antwoord:
Er is veel data beschikbaar zoals tellingen, GPS-systemen en eerder uitgevoerde onderzoeken die onder andere de uitgangspunten vormen voor het mobiliteitsplan. Op basis van de omvang van de ontwikkelingen kunnen we prognoses maken van de toename in mobiliteit.

Vraag 26

CDA

Pagina 25
Programma 3 - Verkeer, vervoer en waterstaat: We gaan in gesprek over de behoefte aan een extra avondtrein of late busverbinding met Leeuwarden, en welke rol, verantwoordelijkheid en eventuele financiële bijdrage voorziet het college hierbij voor de gemeente?

Antwoord:
Het is een wens vanuit de gemeente, samen met gemeente Harlingen. Daarom ligt het initiatief bij Waadhoeke en Harlingen. Omdat het een plus bovenop de bestaande concessie zal zijn, zijn de extra kosten voor de partijen die dit graag willen. Zodra dit bekend is zal hierover besluitvorming plaatsvinden.

Vraag 27

CDA

Pagina 25
Programma 3 - Verkeer, vervoer en waterstaat: Hoe wordt bij de actualisatie van de Mobiliteitsvisie en de nota parkeernormen geborgd dat nieuwe vormen van mobiliteit, deelmobiliteit, elektrische voertuigen, landbouwverkeer en de toenemende ruimtebehoefte van fietsers integraal worden meegenomen, en hoe verhoudt dit zich tot het huidige beleid?

Antwoord:
Er is constant contact met inwoners aan de hand van meldingen, er zijn diverse overlegstructuren waaraan de gemeente deelneemt en vanzelfsprekend volgen de professionals de ontwikkelingen in hun vakgebied en worden landelijke normen periodiek geactualiseerd. Voor een omvangrijke visie zoals de Mobiliteitsvisie zullen wij ook externe expertise inschakelen. Ook zal een participatietraject worden doorlopen.

Vraag 28

CDA

Pagina 24
Programma 3 - Verkeer, vervoer en waterstaat: Hoe is geborgd dat de noodzakelijke verkeers- en fietsinfrastructuur rond Bloemketerp tijdig gereed is vóór de ingebruikname van het zwembad en de scholen, en welke afhankelijkheden kunnen de planning beïnvloeden?

Antwoord:
De infrastructuur wordt door het bouwteam met prioriteit verder voorbereid en uitgevoerd.
De grootste afhankelijkheden die de planning voor realisatie van de infrastructuur kunnen beïnvloeden zijn de werkzaamheden aan de kabels en leidingen door de (externe) nutspartijen.
Daarnaast zal rekening gehouden moeten worden met het bouwverkeer van zwembad en scholen en het bereikbaar houden van voorzieningen op en rondom Bloemketerp.

Vraag 29

CDA

Pagina 24
Programma 3 - Verkeer, vervoer en waterstaat: Welke verkeerskundige prognoses liggen ten grondslag aan de voorgenomen inrichting van de oostelijke en westelijke rondweg, waaronder de verwachte aantallen fietsers, schoolgaande kinderen, personenauto’s en vrachtwagens?

Antwoord:
Dit is onderdeel van het onderzoek naar de rondweg. Daarin is onderzocht wat de verwachte toename in verkeersintensiteiten wordt en op welke manier dit opgevangen kan worden op het onderliggende wegennetwerk. Dit onderzoek is als bijlage toegevoegd aan de stukken die op 25 juni 2026 door de raad zijn behandeld.

Vraag 30

CDA

Pagina 24
Programma 3 - Verkeer, vervoer en waterstaat: Hoe zijn de kosten van de infrastructuur rond Bloemketerp opgebouwd, welk deel is toe te rekenen aan mobiliteit en welk deel aan de afzonderlijke gebiedsontwikkelingen, en hoe is de dekking daarvan geregeld?

Antwoord:
Als het gaat om de huidige infrastructuur rond Bloemketerp, deze kosten zijn opgenomen in de budgetten beheerplan wegen.

Als het gaat om de toekomstige infrastructuur rond Bloemketerp. De investeringskosten zitten in de meerjarenraming als kapitaallast in het jaar ná de verwachte afronding en ingebruikname (2029). Zie ook de kadernota 2027-2030 blz 17.
De raming investeringskosten is als bijlage toegevoegd aan de stukken die op 25 juni 2026 door de raad zijn behandeld.

Vraag 31

CDA

Pagina 24
Programma 3 - Verkeer, vervoer en waterstaat: Welke alternatieven zijn onderzocht voor de ontsluiting van Bloemketerp en op basis van welke criteria is of wordt een voorkeursvariant gekozen?

Antwoord:
Het onderzoek naar de rondweg is uitgevoerd en als bijlage toegevoegd aan de stukken die op 25 juni 2026 zijn behandeld door de raad. Op basis van de verkeersintensiteiten en de aard van de verkeersstromen is geconcludeerd dat een enkelstrooksrotonde op deze locatie een verkeerskundige en robuuste oplossingsrichting is, zowel voor de korte termijn als de lange termijn. Hierbij zijn de verkeersveiligheid en de doorstroming als criteria gehanteerd.

Vraag 32

CDA

Pagina 26
Programma 3 - Verkeer, vervoer en waterstaat: Hoe is het budget van Programma 3 van € 12,6 miljoen opgebouwd naar regulier beheer, beleidsontwikkeling, projecten en nieuwe maatregelen, en welke financiële ruimte is afzonderlijk beschikbaar voor de in de begroting genoemde mobiliteitsambities?

Antwoord:

De lasten van dit programma per taakveld zijn:

2.1	**Verkeer en vervoer**		
6.210.001	Wegen		6.690.154
6.210.003	Gladheidsbestrijding		821.472
6.210.004	Overige voorzieningen qua wegen		269.679
6.210.005	Civiele kunstwerken		1.131.954
6.210.006	Vegen en reinigen infrastructuur		586.146
6.210.007	Openbare verlichting		794.318
6.210.008	Bewegwijzering		259.517
6.210.009	Verkeersmaatregelen		546.058
6.210.010	Verkeersveiligheid (voorheen 'Duurzaam veilig		35.476
	Totaal Taakveld 2.1		**11.134.774**
2.2	**Parkeren**		
6.220.001	Parkeervoorzieningen		379.714
	Totaal Taakveld 2.2		**379.714**
2.3	**Recreatieve havens**		
6.230.001	Binnenhavens en kaden		133.505
	Totaal Taakveld 2.3		**133.505**
2.4	**Economische havens en waterwegen**		
6.240.001	Vaarwegen		146.430
6.240.002	Walmuren binnenstad Franeker		111.072
6.240.003	Afwatering kanalen, vaarten en sloten		694.639
	Totaal Taakveld 2.4		**952.141**
	Totaal programma 3	*	**12.600.134**

Hieruit valt de gevraagde opbouw niet af te leiden. Wel verwijzen wij naar de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen waarin de budgetten voor het onderhoud voor wegen, civiele kunstwerken, openbare verlichting en baggeren in een tabel zijn opgenomen.

Binnen programma 3 is geen afzonderlijke financiële ruimte voor mobiliteitsambities. Wel is bij taakveld 2.1 rekening gehouden met de kapitaallasten die ontstaan uit de investering voor het verbeteren van de verkeerssituatie Berltsum (het treffen van 3 maatregelen). Daarnaast is er een structureel "werkbudget" voor kleine verkeersmaatregelen.

Vraag 33

CDA

Pagina 30
Programma 4 – Economie: Welke meetbare resultaten worden in 2027 verwacht van de veertien businesscases uit het Sociaal Economisch Actieprogramma?

Antwoord:
De beoogde resultaten van de 14 businesscases zijn opgenomen in het Uitvoeringsplan SEAP III 2026-2028, dat op 29 januari 2026 in de gemeenteraad is behandeld. De behaalde resultaten worden jaarlijks verantwoord in voortgangsrapportages. Daarnaast levert Planbureau Fryslân in 2027 een lerende evaluatie van het SEAP op.

Vraag 34

CDA

Pagina 31
Programma 4 – Economie: Hoe wordt bepaald of een gemeentebreed ondernemersfonds doelmatiger en rechtvaardiger is dan de huidige reclamebelasting?

Antwoord:
Dat is op dit moment nog niet te zeggen. Op 8 oktober 2026 heeft de gemeenteraad de opdracht gegeven om de verkenning te starten naar een gemeentebreed ondernemersfonds. Wij bevinden ons nog in de beginfase van de verkenning.

Vraag 35

CDA

Pagina 36
Programma 5 – Onderwijs: Hoe zijn de geactualiseerde kostenramingen voor de scholen op Bloemketerp opgebouwd en welke financiële onzekerheden resteren nog?

Antwoord:
Voor de AMS staat een kapitaallast van € 1.540.000 geraamd in 2030, gebaseerd op een investering van € 28 miljoen. Op basis van het kwaliteitskader IHP dat op 5 november 2026 in de raad wordt behandeld wordt de investeringsraming verhoogd naar € 39.150.000, met een kapitaallast van € 2.153.300.

Voor de Kabas staat een kapitaallast van € 286.000 geraamd in 2030, gebaseerd op een investering van € 5,2 miljoen. Op basis van het kwaliteitskader IHP dat op 5 november 2026 in de raad wordt behandeld wordt de investeringsraming verhoogd naar € 6.375.000, met een kapitaallast van € 350.700.

De financiële onzekerheden bestaan uit de zaken die in het raadsvoorstel kwaliteitskader zijn genoemd als onderwerpen die nog invloed kunnen hebben op de structurele lasten: andere wijze van financieren, cofinanciering, het effect van duurzaam/circulair bouwen op restwaarde en afschrijvingstermijn.

Vraag 36

CDA

Pagina 39
Programma 5 – Onderwijs: Welke verklaring is er voor het hogere absolute schoolverzuim in Waadhoeke en welke concrete maatregelen worden genomen om dit terug te dringen?

Antwoord:
zie het antwoord op vraag 7.

Vraag 37

CDA

Pagina 41
Programma 6 - Sport, cultuur en recreatie: Op basis van welke criteria en financiële uitgangspunten worden accommodaties behouden, geclusterd, verduurzaamd of afgestoten?

Antwoord:
Keuzes over behoud, clustering, verduurzamen of afstoten van accommodaties vragen een integrale afweging die per opgave verschilt. In veel gevallen is de opgave om tot toekomstbestendige accommodaties te komen breder dan de beoordeling van één accommodatie of complex. Het gaat daarbij niet alleen om een financiële, maar ook om een maatschappelijke afweging.
Zoals beschreven in de Nota accommodatiebeleid ‘Mei inoar sterk’ zijn de criteria op basis waarvan wij besluiten nemen over de toekomst van accommodaties: goede bezettingsgraad, geografische spreiding, nabijheid en bereikbaarheid, toegankelijkheid, eenduidigheid in beheer en de noodzaak (en mogelijkheid) van verduurzaming.

Vraag 38

CDA

Pagina 41
Programma 6 - Sport, cultuur en recreatie:
Welke bezettingsgraden, exploitatieresultaten en onderhoudslasten worden voor de gemeentelijke sport- en cultuuraccommodaties in 2027 verwacht, en hoe verhouden deze zich tot de huidige beleids- en financiële uitgangspunten?

Antwoord:
De budgetten voor de lasten en baten zijn in principe ongewijzigd ten opzichte van 2026 en gebaseerd op het huidig beleid. De verwachte hogere tarieven verhuur sportaccommodatie worden niet gehaald (toegelicht en incidenteel gedekt in de begroting; zie pagina 153 en 156).

Vraag 39

CDA

Pagina 47
Programma 7 - Sociaal domein: Welke concrete besparing of kostenbeheersing wordt in 2027 verwacht van preventie, de sociale basis en de versterking van lokale teams?

Antwoord:
De concrete verwachte besparing is overeenkomstig de taakstelling die in de begroting is opgenomen, namelijk € 300.000.

Vraag 40

CDA

Pagina 47
Programma 7 - Sociaal domein: Hoe is de raming voor jeugdzorg en Wmo opgebouwd en welke volume-, prijs- en beleidsaannames liggen hieraan ten grondslag?

Antwoord:
Dit zijn de uitgangspunten zoals deze zijn opgenomen in de begroting 2027 van De Dienst. Landelijk, provinciaal, regionaal en lokaal beleid dat nog niet is vastgesteld voor 2027 is niet verwerkt in de begroting 2027. Landelijk, provinciaal, regionaal en lokaal beleid dat in 2026 actief is, is in de begroting 2027 op basis van goingconcern opgenomen.

Omdat de begroting 2027 kort volgt op de Begroting na Wijziging 2026, zijn dezelfde uitgangspunten gehanteerd. Deze begroting is geïndexeerd met 5,17%, gebaseerd op de gemiddelde OVA-PPC-index over de afgelopen vijf jaar. Dit geldt zowel voor de WMO als voor de Jeugdwet.
De Dienst geeft aan dat er wordt begroot op de historische lasten/aantallen en de trend hierin.

Vraag 41

CDA

Pagina 64
Programma 8 - Gezondheid en duurzaamheid: Welke concrete tussendoelen gelden in 2027 voor het bereiken van een energieneutraal Waadhoeke in 2040 en hoe wordt hierover gerapporteerd?

Antwoord:
We hebben geen concrete tussendoelen per jaar. Dus ook niet voor 2027. De doelen zijn voor een langere termijn geformuleerd (zoals energieneutraal in 2040 en 33% besparing van energie in 2040). De voortgang van de gemeentelijke projecten die moeten bijdragen aan de vastgestelde doelen worden wel elk jaar zichtbaar in de structurele P&C cyclus van Waadhoeke (BERAP). In 2028 vindt de volgende actualisatie van de duurzaamheidsagenda plaats. Dat is ook het moment voor bijstellen van ambities, snelheden etc.

Vraag 42

CDA

Pagina 65
Programma 8 - Gezondheid en duurzaamheid: Welke financiële en uitvoeringstechnische gevolgen kan de invoering van Diftar hebben voor huishoudens, afvalstromen en de afvalstoffenheffing?

Antwoord:
De invoering van Diftar+ betekent dat huishoudens naast een vast tarief ook een variabel tarief gaan betalen op basis van de hoeveelheid aangeboden restafval en het aantal containerledigingen. Huishoudens die goed scheiden kunnen daardoor minder afvalstoffenheffing betalen, terwijl huishoudens met meer restafval mogelijk meer gaan betalen. Voor de afvalstromen wordt gemeente breed een afname van het restafval met 20% tot 30% verwacht (van 135 kg naar circa 94-108 kg per inwoner) en een stijging van het scheidingspercentage tot boven de 80%.

Financieel vraagt de invoering van Diftar+ om investeringen in de tijdelijke capaciteitsuitbreiding belastingen, aanpassingen van belastingensoftware, opstellen en uitvoeren communicatieplan, tijdelijke uitbreiding handhaving en inzamelvoorzieningen Diftar-proof maken. Daar zijn eenmalige voorbereidingskosten aan verbonden en er zijn aanvullende structurele en tijdelijke uitvoeringskosten. De keuze voor de wijze waarop deze kosten worden gedekt is van invloed op de heffing. Overigens vormen de kosten voor Diftar ten hoogste ongeveer 2,6% van de huidige totale afvalverwijderingskosten, waardoor de financiële impact beperkt is. Diftar+ levert op korte termijn geen directe besparing op, maar kan de stijging van de afvalstoffenheffing op langere termijn afremmen doordat minder restafval hoeft te worden verwerkt, met inachtneming van de doorwerking van de ontwikkeling van de landelijke afvalstoffenbelasting.

Vraag 43

CDA

Pagina 68
Programma 9 - Wonen en fysieke leefomgeving: Welke concrete tussenproducten en bestuurlijke beslismomenten zijn opgenomen in het transitieplan om uiterlijk in 2032 tot een gemeentedekkend Omgevingsplan te komen?

Antwoord:
Dit zal in het Transitieplan in beeld worden gebracht. We zijn op dit moment doende het transitieplan vorm en inhoud te geven. Op dinsdag 3 november wordt er een ateliersessie georganiseerd over dit onderwerp. Tijdens deze sessie zullen we een beeld schetsen van alle stappen in het proces.

Vraag 44

CDA

Pagina 68
Programma 9 - Wonen en fysieke leefomgeving: Op welke wijze wordt bij het opstellen van het Omgevingsplan bepaald welke bestaande regels worden overgenomen, aangepast of geschrapt, en hoe wordt inzichtelijk gemaakt wat dit betekent voor inwoners, ondernemers en initiatiefnemers?

Antwoord:
Hier zijn we nog mee bezig. Dit zal inzichtelijk gemaakt worden in het Transitieplan voor het Omgevingsplan. De verwachting is dat dit document in het 1e kwartaal van 2027 aan de raad ter vaststelling kan worden aangeboden. Het transitieplan zal een duidelijke harmonisatieroute aangeven met daarin opgenomen op welke wijze al dan niet participatie aan de orde is. Het is echter geen los onderwerp, maar hangt samen met de gehele transitieopgave. Bij het aanbieden van het transitieplan kan op dergelijke vragen een passend antwoord worden gegeven. Op dit moment zijn we druk bezig met het leggen van de puzzelstukjes. Op 3 november zal uw raad worden bijgepraat over de stand van zaken en de inhoud van het transitieplan.

Vraag 45

CDA

Pagina 68
Programma 9 - Wonen en fysieke leefomgeving: Hoe wordt het voornemen om de regeldruk te verminderen geconcretiseerd en gemonitord, en hoe verhoudt dit zich tot de bestaande gemeentelijke beleidsregels en de wettelijke eisen uit de Omgevingswet?

Antwoord:
In het Transisitieplan voor het Omgevingsplan zal worden aangegeven hoe we met dit onderwerp omgaan. Zie hiervoor ook het antwoord bij vraag 44. Regeldruk is geen apart onderwerp maar heeft

een plaats in het integrale transitieproces. Het transitieplan zal weergeven op welke wijze handen en voeten kan worden gegeven aan het bestuurlijke voornemen tot het verminderen van regeldruk in de context van het omgevingsplan.

Vraag 46

CDA

Pagina 68
Programma 9 - Wonen en fysieke leefomgeving: Welke structurele extra lasten worden verwacht voor het Digitaal Stelsel Omgevingswet, vooroverleg, participatie, adviesrecht en samenwerking met ketenpartners, en wanneer worden deze gevolgen financieel verwerkt in de begroting?

Antwoord:
De structurele extra lasten zijn nu nog niet inzichtelijk. Er wordt gebouwd aan het transitieplan, waarbij duidelijk zal worden welke omvang de extra uitgaven zullen hebben. De verwachting is dat hier in 2027 meer over te zeggen is. Een en ander is ook afhankelijk van keuzes die nog moeten worden gemaakt. Zodra dit helder is, zal tijdig een voorstel tot aanpassing van de begroting worden gedaan.

Vraag 47

CDA

Pagina 69
Programma 9 - Wonen en fysieke leefomgeving: Op welke onderdelen voldoet de gemeentelijke VTH-organisatie momenteel nog niet aan de landelijke kwaliteitscriteria, welke personele of organisatorische maatregelen zijn nodig en welke financiële gevolgen worden daarvan verwacht?

Antwoord:
Op dit moment wordt in beeld gebracht in hoeverre de gemeente voldoet aan de landelijke kwaliteitscriteria voor VTH. De voorlopige inschatting is dat de gemeente niet op alle onderdelen volledig voldoet aan de vereiste kritieke massa. Deze heeft betrekking op deskundigheid en continuïteit. Deskundigheid heeft betrekking op opleiding, kennis en werkervaring van medewerkers. Continuïteit ziet onder meer op de frequentie waarmee werkzaamheden worden uitgevoerd, het aantal beschikbare medewerkers en de wijze waarop taken zijn georganiseerd of uitbesteed.

Voor deskundigheid geldt dat het merendeel van de medewerkers naar verwachting voldoet aan de gestelde criteria. Medewerkers die recent zijn ingestroomd of doorgestroomd kunnen door opleiding, training en werkervaring op termijn aan deze criteria voldoen. Voor continuïteit is de verwachting dat niet op alle deskundigheidsgebieden volledig aan de kwaliteitscriteria kan worden voldaan. Dit geldt met name voor enkele juridische en specialistische deskundigheidsgebieden.

Bij juridische deskundigheid hangt dit samen met het aantal medewerkers die deze taken uitvoert. Bij specialistische deskundigheden speelt met name de frequentie van de werkzaamheden een rol. Daarnaast heeft de gemeente een aantal taken, waaronder milieu en brandveiligheid, uitbesteed.

Voor deze werkzaamheden geldt dat ook de uitvoerende organisaties aan de kwaliteitscriteria moeten voldoen.

De voorlopige verwachting is dat met name voor de juridische deskundigheidsgebieden aanvullende capaciteit nodig is om volledig aan de kwaliteitscriteria te kunnen voldoen. Dit kan leiden tot structurele financiële gevolgen, waarvan de omvang nog nader wordt onderzocht.

Vraag 48

CDA

Pagina 68
Programma 9 - Wonen en fysieke leefomgeving: Hoe wordt bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen vooraf getoetst of voldoende structurele middelen beschikbaar zijn voor beheer, onderhoud en vervanging van de toe te voegen openbare ruimte?

Antwoord:
De vraag is niet direct te koppelen aan de tekst of een concreet dossier. In algemene zin kan gesteld worden dat nieuwe woningen ook inkomsten genereren waaruit het beheer en onderhoud gedekt kan worden: deels via de algemene uitkering en deels van uit eigen (OZB) belastingen.

De nieuwe lasten en baten worden als autonome ontwikkeling na het gereedkomen van een woningbouwproject in de begroting opgenomen. Na afronding ontstaat een situatie die vergelijkbaar is met de bestaande bebouwde leefomgeving.

Vraag 49

CDA

Pagina 68
Programma 9 - Wonen en fysieke leefomgeving: Welke gevolgen heeft het negatieve meerjarenperspectief vanaf 2028 voor de uitvoerbaarheid en fasering van de ambities op het gebied van mobiliteit, de Omgevingswet en beheer van de fysieke leefomgeving?

Antwoord:
Het antwoord op die vraag is sterk afhankelijk van de keuzes die de raad uiteindelijk gaat maken en is met de kennis van nu niet te beantwoorden. Aan de hand van het Plan van aanpak sluitende begroting zullen keuzes moeten worden gemaakt en consequenties in beeld worden gebracht.

Vraag 50

CDA

Pagina 68
Programma 9 - Wonen en fysieke leefomgeving: Op welke wijze wordt de raad gedurende 2027 geïnformeerd over voortgang, planning, kosten, risico's en bereikte resultaten van de mobiliteitsmaatregelen en de implementatie van de Omgevingswet, en welke informatie wordt daarbij opgenomen in de reguliere P&C-documenten?

Antwoord:
In basis via de reguliere P&C cyclus. Vanzelfsprekend is de raad ook bevoegd orgaan als het gaat om bijv. het bepalen van kaders of het beschikbaar stellen van budget. De genoemde onderzoeken (mobiliteit) zullen ook actief aan de raad worden aangeboden of ter besluitvorming worden voorgelegd.

De raad wordt middels de reguliere P&C cyclus geïnformeerd over de voortgang, planning, kosten, en bereikte resultaten van de implementatie van de Omgevingswet.

Vraag 51

CDA

Pagina 116
Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen: De beheerplannen Wegen, Openbaar Groen, Civiele Kunstwerken, Begraafplaatsen en Tractie lopen eind 2026 af; wanneer worden de opvolgende beheerplannen vastgesteld en op welke wijze zijn de financiële effecten daarvan in de begroting 2027 verwerkt?

Antwoord:
De uitvoeringsplannen (voorheen beheerplannen genoemd) worden momenteel geactualiseerd. Zodra duidelijk is of en welke financiële gevolgen deze actualisatie heeft, wordt dit aan de raad voorgelegd met een voorstel hoe deze in de begroting te verwerken. Overigens lijken de (geïndexeerde) budgetten in de begroting 2027 voor openbaar groen en begraafplaatsen voldoende te zijn om de uitvoeringsplannen uit te voeren.

Vraag 52

CDA

Pagina 116
Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen: Hoe is vastgesteld dat geen sprake is van achterstallig onderhoud, terwijl tevens wordt aangegeven dat de uitvoering van groot onderhoud financieel achterloopt op de planning en onderhoudsmaatregelen mogelijk moeten worden verschoven?

Antwoord:
De definitie van achterstallig onderhoud conform het BBV is: Achterstallig onderhoud ontstaat wanneer een kapitaalgoed niet meer voldoet aan het door de raad vastgestelde kwaliteitsniveau als gevolg van het niet tijdig uitvoeren van onderhoud.

Als aangegeven op pagina 116: Het groot onderhoud (bij riolering en openbare verlichting) blijft financieel achter bij de planning. Veelal is de voorbereiding wel in gang gezet maar de fysieke uitvoering (nog) niet gestart. Hierdoor lopen de uitgaven ook achter op de planning en zijn de onderhoudsvoorzieningen hoger dan gepland. Naar verwachting zal de achterstand in de resterende looptijd worden ingelopen. Deze discrepantie tussen de planning financiële planning en de uitvoering is bij grote projecten niet te voorkomen. De uitvoering van deze projecten vraagt steeds meer voorbereidingstijd.

Vraag 53

CDA

Pagina 116
Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen: Welke gevolgen hebben areaaluitbreiding, inflatie, klimaatverandering en krapte op de arbeidsmarkt voor het meerjarige onderhoudsniveau, en welk bedrag zou nodig zijn om het vastgestelde basisniveau ‘schoon, heel en veilig’ duurzaam te handhaven?

Antwoord:
Op dit moment zijn wij bezig met de actualisatie van de uitvoeringsprogramma's. Bij bijvoorbeeld wegen en kunstwerken zijn in september de inspecties uitgevoerd. Deze technische inventarisatie en de begrotingscycli lopen niet synchroon en zullen in het kader van de planning niet synchroon gaan lopen. De inspecties kunnen namelijk pas in het najaar plaatsvinden na uitvoering van de reguliere onderhoudswerkzaamheden die seizoensgebonden zijn.

In de kadernota is een voorschot gegeven op basis van de dan bekende informatie als prijsverhogingen en lokale kennis om op het vastgestelde basisniveau te kunnen blijven.
De uitvoeringsplannen (voorheen beheerplannen genoemd) worden momenteel op basis van de inspecties geactualiseerd. Zodra duidelijk is of deze actualisatie effect heeft op de door u genoemde punten, maar ook financieel afwijkt van de beschikbare middelen, wordt dit aan de raad voorgelegd met een voorstel hoe deze in de begroting verwerken. Overigens lijken de (geïndexeerde) budgetten in de begroting 2027 voor openbaar groen en begraafplaatsen voldoende te zijn om de uitvoeringsplannen uit te voeren.

Vraag 54

CDA

Pagina 116
Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen: Hoe wordt bij wegonderhoud en herinrichting bepaald welke aanvullende maatregelen voor toegankelijkheid, fietsveiligheid, klimaatadaptatie, biodiversiteit en circulariteit worden uitgevoerd, en hoe verhoudt dit zich tot de bestaande beheerplannen?

Antwoord:
Dit gebeurt aan de hand van de uitgangspunten van de Mobiliteitsvisie. Het idee is om een aantal situaties aan de hand van werk met werk op te pakken (dus gelijktijdig met het beheer). In de Mobiliteitsvisie is hiervoor een afwegingskader opgenomen die daarbij behulpzaam kan zijn. Ook signalen uit de direct omgeving worden betrokken. De beheerplannen zien vooral op het onderhoud en vervangen van de bestaande situatie.

Vraag 55

CDA

Pagina 116
Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen: Welke onderhouds- en vervangingsinvesteringen worden verwacht als gevolg van zwaarder verkeer, landbouwverkeer, elektrificatie en werkzaamheden aan kabels en leidingen, en zijn deze effecten volledig opgenomen in de meerjarenraming?

Antwoord:
De uitvoeringsplannen (voorheen beheerplannen genoemd) worden momenteel op basis van de inspecties geactualiseerd. Zodra duidelijk is of deze actualisatie effect heeft op de door u genoemde punten, maar ook financieel afwijkt van de beschikbare middelen, wordt dit aan de raad voorgelegd met een voorstel hoe deze in de begroting verwerken.

Vraag 56

CDA

Pagina 116
Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen: Welke nieuwe structurele lasten vloeien naar verwachting voort uit uitbreidingen van infrastructuur en openbare ruimte, waaronder Bloemketerp, woningbouwlocaties en bedrijventerreinen, en wanneer worden deze lasten in het meerjarenperspectief verwerkt?

Antwoord:
Bij woningbouw en bedrijventerreinen vindt dit plaats na het opleveren, afronden of de overdacht van een ontwikkeling. Dat zit nu nog niet in het meerjarenperspectief. Qua proces worden de lasten én baten (OZB) als areaaluitbreiding bij de kadernota meegenomen. Daarmee blijft e.e.a. in evenwicht. Specifiek voor Bloemketerp volgt een kredietvoorstel voor de raad.

Vraag 57

CDA

Pagina 86
Paragraaf weerstandsvermogen: Welke risico's zijn ten opzichte van de vorige begroting nieuw opgenomen, vervallen of substantieel gewijzigd, en welke financiële gevolgen hebben deze mutaties voor het benodigde weerstandsvermogen?

Antwoord:

Nieuw:
Voormalige Oekraïense opvanglocatie Herbaijum. Het financiële gevolg is niet absoluut te berekenen omdat in de Monte Carlo analyse alle risico's tegen elkaar worden afgewogen en berekend. Indicatief kunt u uitgaan van een bedrag tussen de € 5.000 en € 10.000.

Vervallen:
Geen. Toelichting: als een risico kan vervallen dan wordt dit bij het betreffende risico aangegeven. Pas bij de volgende update verdwijnt deze dan daadwerkelijk. Op die wijze is voor de lezer navolgbaar welke risico's zijn vervallen.

Substantieel gewijzigd:
Project Alvestedewyk: de gronden zijn overgedragen waarbij een beperkt rest risico resteert. Het financiële gevolg is niet absoluut te berekenen omdat in de Monte Carlo analyse alle risico's tegen elkaar worden afgewogen en berekend. Indicatief kunt u uitgaan van een bedrag tussen de € 4,5 mln. en € 5,0 mln. gebaseerd op de oude rekenmethodiek met de factor 1,2.